

MURÁNSKE

1

NOVINY

XIII. ROČNÍK ■ DVOJMESAČNÍK ■ JANUÁR 2020 ■ 0,50€

Milí spoluobčania,

v novom roku Vám želim hlavne zdravie, lásku a porozumenie. Mojim najväčším očakávaním starostu obce do nového roka je viac ľudskosti, porozumenia a spolupatričnosti nás všetkých.

Nový rok sa spája s plánmi, predsavzatiami a cieľmi, ktoré by sme chceli uskutočniť v súkromnom aj pracovnom živote. Zároveň je časom hodnotenia toho, čo sme prežívali a urobili v uplynulom roku.

Dovoľte mi, aby som sa poďakoval Vám všetkým, ktorí ste sa snažili v uplynulom roku akýmkoľvek spôsobom o to, aby bol život v našej obci krajší a samozrejme lepší. Bol to rok plný nových vecí, zmien, očakávaní, hľadani nových riešení. Rok 2019 je oficiálne za nami a každý z nás sa ho snažil naplniť najlepšie ako vedel, či už v oblasti rodinnej, pracovnej alebo osobnej.

Nový rok nie je len údaj v kalendári, ale pre každého z nás znamená aj začiatok nových plánov, predsavzatí, vytýčenie si nových cieľov, ktoré by sme chceli naplniť počas nastávajúceho roka 2020.

Do nového roka by som vám v mene svojom i v mene všetkých poslancov obecného zastupiteľstva a mojich spolupracovníkov rád poprial všetko dobré, veľa zdravia, šťastia, lásky a Božieho požehnania.

*Ing. Roman Goldschmidt
starosta obce*

OBEC MURÁŇ
a
TJ TATRAN MURÁŇ

USPORIADA 08.02. 2020
42. ročník
ZIMNÝ PRECHOD
MURÁNSKOU PLANINOU

Spolupracujú: ZŠ s MŠ Muráň
Lesy SR š.p. OZ Revúca: LS Muráň a LS Veľká Lúka
Horská služba Malá Fatra, okrsk Muráň

Program: LYŽIARI trasa L

7⁰⁰ Zraz účastníkov na námestí v Muráni - prezentácia
7⁰⁰ Odchod autobusu spreď BILLY Revúca,
smer Muráň - Javorina

!!! Odchod autobusu z Muráňa o 7³⁰ !!!

PEŠÍ TURISTI

8⁰⁰ Zraz účastníkov na námestí v Muráni - prezentácia
8⁰⁰ Odchod autobusu spreď BILLY Revúca,
smer Muráň - Javorina

!!! Odchod autobusu z Muráňa o 8³⁰ !!!

Spät' z Muráňa do Revúcej od 14³⁰

Účastnícky poplatok: v deň akcie 7,- € /osobu
v predpredaji 5,- € /osobu - vid' www.muran.sk
(preprava, občerstvenie, guláš, pivo)
VÚB,a.s.Revúca. SK97 0200 0000 0000 2492 4582, VS:080220

Lyžiarska trasa:

L: Javorina - Nemecké lúčky - Belková - Lopusné - Havrané - Studňa -
Kľak - Jaškov vrch - Voniaca - Muráň (trasa bude upresnená podľa
snehových podmienok)

Pešia trasa:

P: Javorina - Veľká Lúka - Maretkiná (+ občerstvenie) - Veľká
Lúka - (chata pod Hradom) - Muráň

Občerstvenie: Maretkiná, Studňa a guláš v školskej jedálni !

Prechod sa uskutoční za každého počasia !

*Trate nie sú upravované - účastníci sa zúčastňujú akcie
na vlastnú zodpovednosť! Trate budú prispôbené snehovým podmienkam*

Informácie: www.muran.sk

Obecný úrad Muráň č.tel.
Pavol Mlákaý

058/4881730, 4881029
0904/482 098

Zmena poplatku za komunálny odpad

Občania Muráňa si od tohto roku za zber, odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu priplatia. Obecné zastupiteľstvo v Muráni prijalo Všeobecne záväzné nariadenie o miestnych daniach a o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce Muráň na rok 2020.

Od roku 2013 sa poplatok za odpad nemenil, ale od tohto obdobia nastalo mnoho legislatívnych zmien, ktoré spôsobujú obci zvyšovanie výdavkov súvisiacich so zberom a likvidáciou odpadov.

Do poplatku sa premietla separácia odpadov občanmi obce. Novela zákona o poplatkoch za odpad hovorí, že čím viac budú ľudia separovať, tým menej zaplatia. Suma, ktorú tak mestá a obce platia za skládkovanie zmesového odpadu závisí od úrovne jeho vytriedenia.

V snahe o vyrovnaný rozpočet obec reaguje zvýšením príjmu z miestnych daní. V obci bol doteraz poplatok 0,041€ osoba/deň za zber a likvidáciu komunálneho odpadu (13 €/rok). Od 1. januára 2020 občania obce zaplatia poplatok vo výške 0,0684 € za osobu na deň, čo bude predstavovať 25 € za osobu na rok.

o ľuďoch s poruchou sluchu a iných retro spomienkach

Zachytila som takú milú správičku (MN 2019, č.4, s.3) – poďakovanie s pozdravom od Uškových detí – občianskeho združenia na pomoc deťom s poruchou sluchu. Postihnuté detičky aj s rodinami sa stretli na letnej akcii v Gemerských Tepliciach, kde si pochutnávali aj na muránskych buchtách, lebo obec Muráň sa tiež zaradila medzi jej podporovateľov.

Všetko, s čím sa v živote stretávame, je o ľuďoch a iba na nás, ľudských bytostiach záleží, ako nestrpiť život iným. V minulosti často tí, ktorých osud o niečo obral, sa dostávali na okraj našej spoločnosti. Nedoprial im to, čo je pre iných samozrejmosťou – zdravý, bezchybný sluch. Aj v Muráni žili medzi nami sluchovo postihnutí od detstva – a ja vám pár z nich pripomeniem..

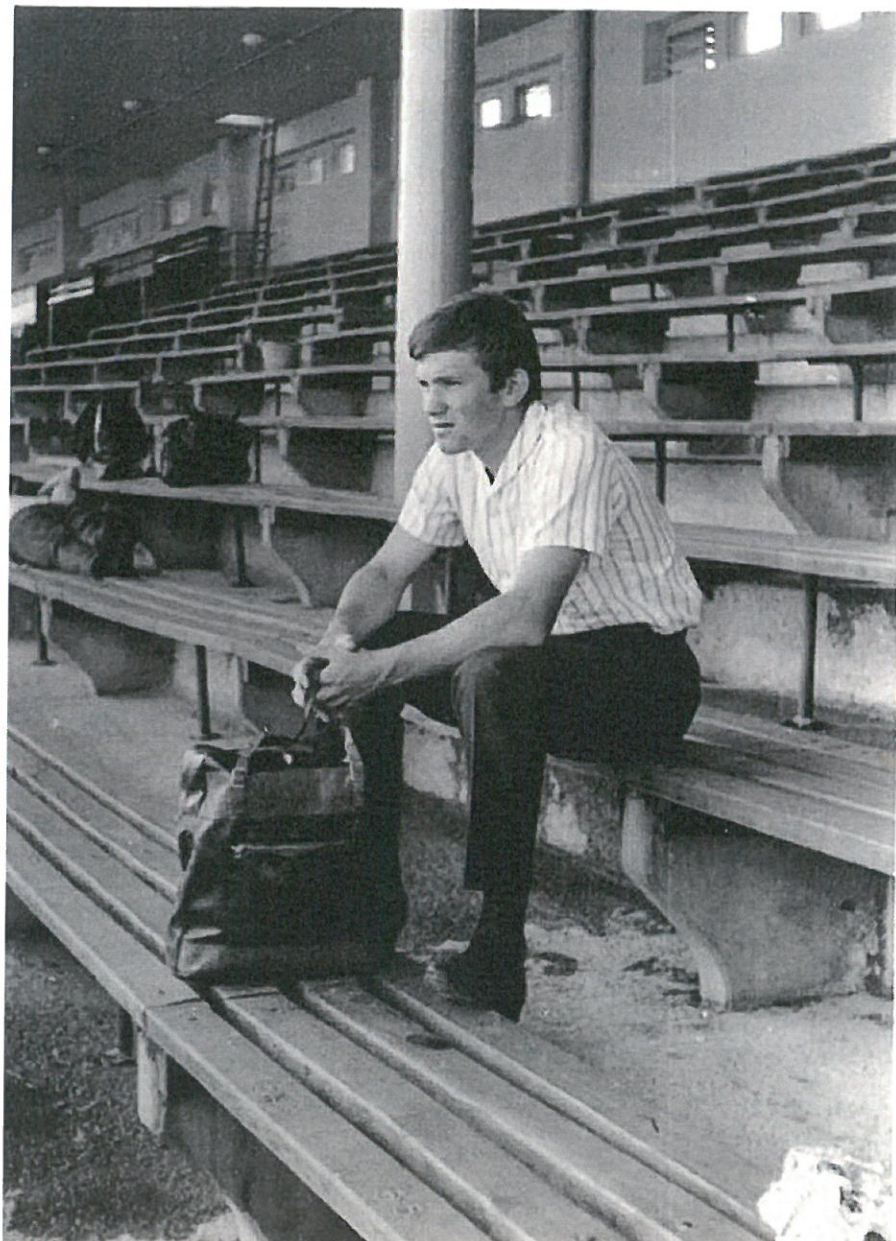
V minulosti, keď ešte mlieko nepredávali v obchodoch, nosili sme si ho domov zo sedliackych rodín. My sme chodili do „Maretki“ v blízkosti zákruty do Tisovca. Najprv „z prednej“, potom aj „zo zadnej“, lebo v tejto gazdovskej usadlosti žili dvaja bratia Hajdúkovci s rodinami. Aj v susedstve pri križi sa za gazdu Lukáša (od Matúša) vydala Hajdúková, ale od „Štapajky“. Potom bola aj druhá manželka, lebo prvá zomrela, ale zostal po nej syn Pavel Lukáš s rodinou (s manželkou Aničkou a dvojčatami Hankou a Milkou – teraz p. Černákovou a Žiakovou). Bol to otcov bratranec, a tak u „Henča“ sa nám ušlo mlieko s bohatou smotanou a hrudkou masla.

Nuž teda, vráťim sa „do prednej“ u Maretki, kde majú okrem dcér Barbary (p. Labošovej) a Márie (p. Sigutovej) aj nepočujúceho syna,

p. Jána Hajdúka. Vždy mi ako malému dieťaťu preniesol kanvičku s mliekom až na cestu, aby som sa vo dvore s hospodárskym náradím niekde nepotkla. Aj po rokoch pri stretnutí reagoval s úsmevom, ale niektorí možno mali aj iné skúsenosti. Kto sa však nebráni, keď sa stretne s bezcitnosťou a tej sa aj jemu určite ušlo. Jeho „inakosť“ mu niektorí dávali najavo pri každej príležitosti a špeciálnych škôl, ktoré by mu pomohli, v tom čase nebolo.

Iný osud a v inej časti Muráňa nadelil osud od narodenia nepočujúcej ženy – pani Kvetkovej z Novej ulice. Jej životné šťastie spočívalo v synovi Jurajovi Kvetkovi, ktorého sme poznali ako obľúbeného vodiča sanitky. Svoju mamu si veľmi vážil a jeho manželka, p. Mária (rod. Beňová) sa o ňu až do smrti vzorne starala. Stará pani veľmi milovala aj svoje tri vnúčatá: Ďurka, Maňuku a Milanka. Milá bola aj k cudzím deťom, pohladila ich po hlávkach a svojím spôsobom pochválila šatôčky malým parádniciam. My, deti, sme radi odbehli do obchodu kúpiť jej napr. piškóty, ktoré si v starobe, keď je už zubov pomenej, najviac obľúbila. Milá, štíhla stareňka, skromná v prejavoch vlastných priání, ale šťastná, že svoj nezvučený svet opúšťala v kruhu svojich drahých blízkych.

Pán Jaroslav Beňo – nepočujúci z časti obce Hrdzavé zomrel v októbri pred piatimi rokmi. Dovŕšil 67 rokov a jeho životný príbeh sa uberal iným smerom ako dva predchádzajúce. Absolvoval Základnú školu pre nepočujúcich v Kremnici a stredoškolské vzdelanie získal v Bratislave. Ako pánsky krajčír bol zamestnaný v Ozete Trenčín. Ovládal posunkovú reč a v rámci svojich možností zvládol aj ústnu komunikáciu. Mnohé o živote sa dozvedal z tlače a z televíznych programov pre nepočujúcich. V mladosti si doprial aj také radosti ako spoločenský tanec, lebo vraj rytmus hudby dokázal prijímať. Takmer na konci života prezradil svoje sladké tajomstvo. Mal dcéru s rovnako nepočujúcou partnerkou, ale nestretával sa s ňou. Do nášho povedomia sa zapísal ako vysoký dlhovlasý muž s výrazným rečovým prejavom, najstarší z troch bratov Beňovcov. Rád spomínal na svoje cesty s futbalistami do zahraničia: počas štúdia v Bratislave ako dorastenec a v Trenčíne ako dospelý do krajín, o ktorých sme v tom čase mohli len snívať. Pán Jaroslav bol zaniietený pre akýkoľvek druh športu, aktívne sa zapájal do rôznych súťaží v rámci našej obce i mimo nej, resp. aspoň ako fanúšik. Obyčajný ľudský život so svojím originálnym prejavom, rôznymi zvukmi ulice, ozvenami prírody, všednou ľudskou vravou mu však unikol. Česť pamiatke uvedeným občanom s poruchou sluchu od narodenia.

Kapustnica seniorov o aktualitách

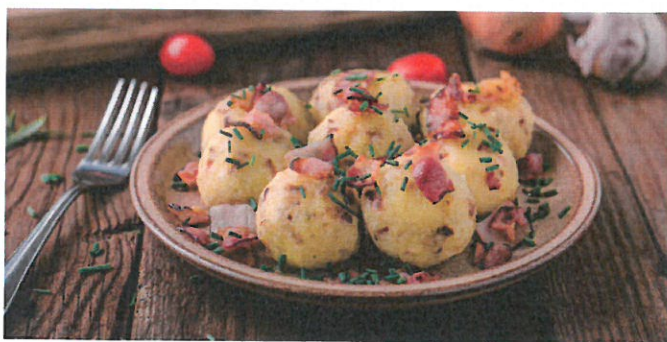
dobré dve hodiny (možno i viac). Ľudí mnoho, a tak ani reč neviazla, zvrtila sa i na politiku, na nízke dôchodky či nezamestnanosť mladých. Paradoxne, okrem kapustnice svetlým bodom boli aj zaplavené pivnice, lebo muránski hasiči nezahálali a ľuďom v núdzi v čase dlhotrvajúcich dažďov

Tradičná Katarínska kapustnica ZO Jednoty dôchodcov v Muráni sa uskutočnila v sobotu, 23. novembra 2019 v centre dôchodcov. Bola vynikajúca ako vždy, varená našimi vychýrenými kuchárkami. Pozvanie prijali aj zástupkyne vyššieho orgánu jednoty dôchodcov a náš pán starosta. Pani Homoliová ocenila jeho podporu rôznymi aktivitami a vyzdvihla najmä kreativitu skupiny Levenda na čele s p. Struhárovou a zvlášť podčiarkla priťažlivý spevácky prejav bratov Regendovcov a nádherný barytón p. Kubiša i športové výkony p. Školník. Posedenie trvalo

ochotne pomáhali. Mnohí sa stotožňovali s názorom, že súčasný Murán pôsobí akosi pusto. Starší sa ho držia, ale mladých je stále menej. Tak ako všade v Gemeri – práce je málo a to nie je ľahostajné ani našim seniorom. Na „kapustnici“ málokto riešil svoje „starecké“ choroby, v popredí záujmu boli všetky aktuálne – „boľavé“ problémy našej spoločnosti. Dôchodcovia diskutovali najmä medzi sebou, no stretnutie pri oblúbenej kapustnici splnilo svoj účel: aj v starobe mať s kým „stratiť reč“, byť aktívny v rámci svojich možností, aj keď rôcky každému pribúdajú!

-RS-

Tradičné Gemerské gulky

Typickým jedlom južného podhoria planiny sú Gemerské gulky. Tieto gulky sa na Gemi pripravujú tradične na Troch kráľov. Dnes sa s nimi možno stretnú napríklad aj na súťaži vo varení Gemerských guliek, ktorá sa každoročne koná začiatkom leta v Jelšave neďaleko Revúcej počas miestnych dní mesta.

Jedlo sa pripravuje zo zemiakov a zomletého údeného mäsa. Podáva sa poliate rožkvarenou pokrúpanou slaninou. Ako príloha sa odporúča kyslá kapusta alebo kyslé uhorky.

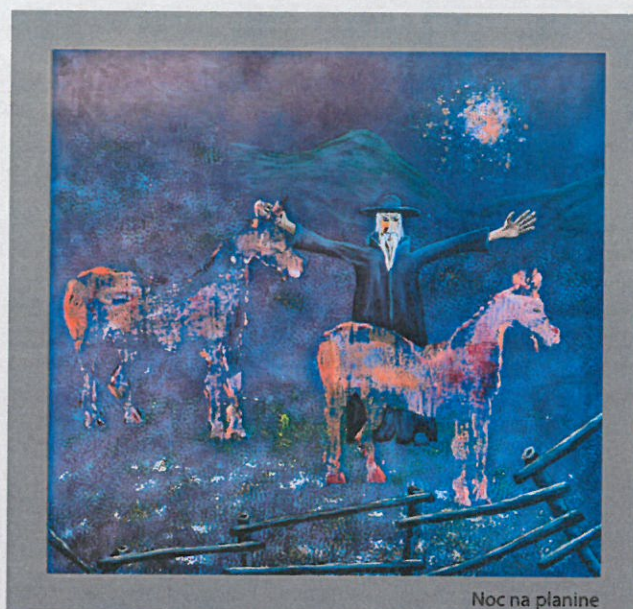
„Je to skromná úvaha o ďalšom pozitíve v Muráni, a to sú známe gulky. V pen-

zióne Lykovec ich tradične robí nami známa pani kuchárka každý druhý štvrtok. Jeden z tých štvrtkov bola u mňa moja 92 ročná mamka. Nie pre moju lenivosť, ale zvedavosť som objednala 2 porcie, veď mám dve dospelé vnúčatá, tak nech ochutnajú. Konštatovanie mojich stravníkov bolo vysoké a moja mama povedala: „No, toto je fajn.“

Ďakujeme, pani kuchárka, za kvalitu a čistotu kuchyne, nám sa to tak málokedy podarí a rada si dám porciu aj nabudúce.

Takže veľa zdravia a ochoty v pečení buchiet a varení guliek!

Eva Koterbová

Noc na planine

Muránska planina na obrazoch Rastka Ekkerta

Áno, nemýlite sa, v názve uvedený pán je aj nám v Muráni takmer dôverne známy ako redaktor televízie JOJ. Jeho reportáže z Muránskej planiny či správičky zo spoločenského života miest a obcí sú mimoriadne pôsobivé, teda hlavne objavné. Na prahu tohoročnej jesene sa pán Rastislav Ekkert prestavil aj ako tvorca výtvarných diel. Muránskej planine zostal verný a ľudové postavičky zasadené do jej rámca sú neuveriteľne podobné

ľuďom z nášho rázovitého prostredia. Ako sme sa dozvedeli z televízie, resp. z jeho výstavy v Bratislave, Ekkertove rozkošné výtvarné prejavy odborníci zaradili do oblasti insitného náivného umenia. Emotívne motivovaný autor spontánne reaguje na životné skúsenosti pomocou expresívnych výrazových prostriedkov. Podobné stvárnenie reality nachádzame aj v literárnej tvorbe niektorých prozaikov.

-RS-

Búrka na planine

Ochranárik čísla tiesňového volania 112 a civilnej ochrany Vernisáž prihlásených výtvarných prác

2. 12. 2019 prvé tohtoročné zasnežené ráno, sme boli pozvaní na vernisáž. Zúčastniť sa mohli žiaci, ktorých sme vybrali na základe zhotovenia práce na tému „Záchranári na lúke, v lese, v horskom teréne“. Ráno sme sa dostavili autobusom do Revúcej, kde sme mali dostatok času. Nasledovala otázka: Ako správne využiť čas? Knižnica je vždy rozumné riešenie. Milý knihovník nás s ochotou pustil do knižnice, kde si deti prečítali úryvky z kníh. V nepriaznivom počasí sme sa pobrali na okresný úrad. Aj keď sme nevyhrali, čakal na nás pestrý program. Po privítaní a občerstvení v areáli okresného úradu bola prichystaná ukážka hasičského zboru. Deti mali možnosť sa povoziť na hasičskej štvorkolke, ktorej nikto neodolal. Verím, že o rok sa lepšie pripravíme a opäť stretneme.

Mgr. Slávka Sojáková

Pod'akovanie

Prostredníctvom Muránskych novín by som sa chcel poďakovať DHZ v Muráni pod vedením p. Melichera za obetavý prístup pri záplavách v našej obci, obzvlášť pri záchrane môjho osobného majetku v rodinnom dome, za čo im patrí srdečné ďakujem a prajem im veľa úspechov do ďalšej náročnej práce.

Pod'akovanie patrí aj starostovi, p. Goldschmidtovi.

Rodina Ľ. Krštieňa.

Mladší žiaci z Muráňa na turnaji úspešní

(Revúcke listy, 16. októbra 2019, str.7)

V okrese Revúca sa už 11. rok začiatok školského roka spája s futbalovým turnajom o pohár riaditeľky. Sily si zmerali mladší a starší žiaci z ôsmich základných škôl. Skvele si počínali aj reprezentovali zo ZŠ s MŠ Muráň – najmä v kategórii mladší žiaci. Obsadili krásne 2. miesto (medzi prvými žiakmi z Jelšavy a tretím miestom žiakov SZŠ Revúca.) Za najlepšieho strelca bol vyhlásený Branislav Cibula, tiež zo ZŠ s MŠ v Muráni. Turnaja sa zúčastnili aj reprezentanti škôl z okolitých okresov. Naším najmladším futbalistom z Muráňa k športovému úspechu blahoželáme!

Mgr. Ján Svoreň

Prváčka pasovačka

V živote našich prváčikov nastali nezabudnuteľné chvíle. Slávnostný deň, na ktorý sa žiaci svedomite pripravovali nastal 13. 11. 2019 v 1. A triede. Deti plnili rôzne úlohy zo slovenského jazyka a z matematiky. Spoločne sme si aj zaspievali.

Svoj sľub prváka zložili za prítomnosti rodičov a pani zástupkyne Mgr. Janky Murkovej. Pani zástupkyňa pasovala prvákov za žiakov našej školy. Na pamiatku tohto dňa si deti odniesli pasovací dekrét. Naším žiakom prajeme veľa úspechov

v učení.

Ďakujeme rodičom za prejavenu dôveru, že vložili svoje deti do našich rúk.

Mgr. Monika Holubyová, triedna učiteľka

NA CINTORÍNE ZVIDITEĽNÍŤ VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI!

V hlave mi vŕta už takmer rok pozoruhodný návrh, ktorý nám – dôchodcom ponúkla do pozornosti p. Bc. Dáša Bútorová v rámci diskusie na výročnej schôdzi ZO JDS v Muráni vo februári 2019. Spočíval v tom, že na našom cintoríne odpočívajú viaceré významné osobnosti a z našej strany by si zaslúžili väčšiu pozornosť. Naznačila, že dôchodcovia dobrovoľníci (na čele s ňou) by mohli do svojho programu zaradiť aj takúto pietnu aktivitu.

Mne sa jej nápad hneď pozdával, ale keďže nebol môj, zobrala som ho iba na vedomie s myšlienkou podporiť ho vlastným pričinením. Opäť som si ho pripomenula v lete, keď na námestí pri pamätníku padlým si páni turisti urobili piknik. To, že sedia na obrube pomníka a s nohami na jeho podstavci si uvedomili až po upozornení. Pozbierali z neho aj potraviny a podojedali na trávniku. Vtedy niektorí okoloidúci nešetřili komentárom, že pomníku by bolo lepšie na dôstojnejšom

mieste v cintoríne, lebo nie len pár turistov naň neberie ohľad. Nuž a tie osobnosti, na ktoré sme v Muráni hrdí, ktoré sa pričínili o dobré meno našej obce? V prvom rade by si zaslúžili informačnú pamätnú tabuľu v blízkosti cintorína, alebo v jeho priestore, tak ako to nachádzame v niektorých mestách či obciach: „Na cintoríne v Muráni odpočívajú významné osobnosti.“

Vždy sa snažím byť konkrétna, a tak som čitateľom, ktorí môžu pripojiť svoj postreh, nápad, pripravila prehľad mien aspoň niektorých významných ľudí, ktorí snívajú svoj večný sen na muránskom cintoríne. Ako prvého uvediem muránskeho rodáka pri príležitosti 10. výročia jeho úmrtia a nedožitého životného jubilea 90 rokov: MUDr. Peter Beňo (1929 – 2009) – úspešný lekár Detskej nemocnice v Košiciach, špecialista pediater, špecialista endokrinológ, pedagóg na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach. Slovenská lekárska spo-

ločnosť mu roku 1987 udelila zlatú medailu.

Ladislav Veréb – Danielik z Muráňa (1927 – 1992) – svetoznámy výtvarník. Venoval sa akvarelom, olejomaľbám, no neskôr pracoval s umelou hmotou. Oceňovaný bol ako odborník na modelovanie umeleckých plastík a obrazov. Získal zlaté i strieborné medaily, napr. francúzsku, belgicko – španielsku, vzácnu Rubensovu cenu v Paríži, atď., stal sa čestným členom akadémie humanitných vied.

Prof. ThLic. Anton Macák – Bystrík Muránsky (1907 – 1972) – rímsko-katolícky kňaz, administrátor farnosti v Muráni (1952 – 1972). Básnik, autor textov piesní o Muráni, zberateľ muránskych rozprávok, povestí a iných žánrov ústnej ľudovej slovesnosti, prekladateľ. Zdokumentoval históriu hradu a obce Muráň. Venoval sa cirkevnému spevu a hudbe.

-RS-

ÓDA NIELEN NA BUCHTY

Keďže bude reč najmä o jedle, resp. o obľúbenom pečive a chlebe, dajme najprv slovo výstižnému citátu: „Keď sa objaví nové jedlo, je to pre šťastie ľudí väčší osah ako objav nového súhvezdia“ (Brillat-Savarin). Nuž veru aj muránske buchty sú denne spájané s pocitmi šťastia, ale máme radi aj rožky alebo žemličky. Všetko, s čím sa v živote stretávame, má nejaký ten svoj príbeh, svoju históriu, a teda aj nám dobre známe pečivo.

V tlači sa objavilo (časopis Návraty hviezd), že vo Viedni sa istý pekáť náhodou dozvedel, že Turci kopú podzemnú chodbu do mesta (1683) a včas to oznámil cisárovi. Ten mu z vďaky za víťazstvo nad Turkami povolil piecť pečivo v tvare polmesiaca – teda už takmer 340 rokov obľúbené rožky. Malé žemličky pod názvom kaiserky mali zase pripomínať kráľovskú korunu. Nemecké slovo Keiser totiž znamená cisár. Žemličky tiež piekli v Rakúsku už od roku 1760, ale meno dostali podľa cisára Františka Jozefa (1930-1916).

Spomínané muránske buchty, ako uviedla Ing. Soňa Haššová v obecnej tlači, začali piecť a predávať v 70. rokoch 20. storočia v jedálni pohostinstva Koruna. No teraz od septembra 2017 v bývalom dome pána Života Ďordeviča (1896 – 1973), pochádzajúceho zo Srbska. Viac o ňom naznačil Ing. Pavol Hlodák (Obec Muráň – Svedectvo času, 2018, s. 129-130). V čase 1. svetovej vojny iba 18 ročný zajatec rakúsko-uhorskej armády pracoval v Jelšave a v Muránskej Dlhej Lúke, kde sa aj ako 24 ročný usadil a oženil s Aničkou Vrtišovou. Najprv pracoval na pile v Revúčke a v Muráni, ale takmer pred 85 rokmi (1935) sa stal v Muráni pekárom – živnostníkom. Jeho chlieb a pečivo sa široko – ďaleko chválili sami. Obľúbili si ho veľmi rýchlo aj v okolitých obciach. Na námestí pri rieke – v časti, kde stál aláš (koniareň, voziareň) si pán Ďordevič postavil dom i pekárňu a v dome zriadil aj obchod s vchodom z námestia. Dokonalé podmienky, skvelý odborník, lebo ešte v Srbsku sa vyučil za pekára, no pre jeho politickú angažovanosť ho chceli vypovedať do Juhoslávie. Nakoniec jeho podnikanie skončilo v roku 1952 – svojím vynikajúcim chlebom nás zásoboval 17 rokov. Do dôchodku (1956) bol potom strážnikom Pozemných stavieb v Revúčke, no ešte 5 rokov pred smrťou (1968) prekvapil Muránčanov svojím voňavým chlebom a tzv. Dubčekovými rožkami. Boli dvojnásobne

veľké ako obyčajné a tiež v tvare polmesiaca. Obnovené podnikanie bolo však už len jeho krátkou labuťou piesňou. Chlieb vraj pár rokov piekol aj pán Tibor Kršák (1940 – 1947), no potom po Tussayim sa stal krčmárom.

Pečeniu chleba pán Ďordevič priučil aj svojho jediného syna Jána, no ten svoje praktické skúsenosti využíval už len v pekárni v Revúčke. Vnuk Milan bol učiteľom a vnučky Gitka a Elenka si tiež zvolili inú životnú cestu. Až Gitkin syn, Roman Kazimír (otec Igor K.), po nežnej revolúcii (1989), resp. ešte neskôr sa rozhodol pokračovať v šlapajách svojho srbského pradedu, S manželkou Dagmarkou (1970 – 2018) – dcérou bývalého poslanca parlamentu Ing. Jána Hrbála (1940 – 2009), podnikli všetky nevyhnutné náležitosti a pár mesiacov sa im darilo aj zásobovať Muránčanov chutným domácim chlebom. Ako uviedla ich príbuzná, pani Alenka Lendáková (rod. Hajdúková) z Rožňavy, Roman získal aj potrebné odborné vzdelanie v Rožňave, nakúpili aj materiál na vybudovanie modernej predajne chleba – už čakal murárov a iných majstrov uložený pri zadnej bráne. Dagmarka dočasne predávala chlieb cez okienko vzorne udržiavaného prostredia pekárne a okolia. Hygienikom však kadečo nebolo po vôli a činnosť im zakázali dovtedy, kým nespĺňa požadované.

Mladí ambiciózní ľudia sa nechtiac vyhli ďalším pokusom o podnikanie, nemálo boli zaskočené zákonmi, no ešte viac nevyliciteľnou chorobou, ktorá Dagmarku obrala o najkrajšie roky života a nakoniec jej takmer 48 ročná podľahla. Rodina najprv žila na Prednej hore, potom v Revúčke. V Muráni u mamy Marty (rod. Sklenárikovej: 1947 – 2013) Dadka už bola takmer mobilná a posledné roky života strávila u svojho jediného syna Romana v Nitre, ďaleko od milovaného rodného Muráňa. Rana v srdciach jej blízkych je ešte stále veľmi čerstvá a slová po rozlúčke s mladým, vnútorne nádherným človekom sa hľadajú ťažko, tak aspoň odkaz všetkým ľuďom so skvelými nápadmi: „Aj stokrát povedané, nie“ sa raz zmení na nádherné „áno“, hoci štafetu vášho sna ponesú aj iní.“

Chlieb sa síce už u Ďordevičov nepečie, ale muránske buchty sa stále tešia priazne „fajnsmekrov“.

Mgr. Ružena Svoreňová

Čakanie na Mikuláša

Tak ako po iné roky, aj tento rok sa december v našej Materskej škole začal čakaním na Mikuláša. Chvíle čakania sme si spríjemnili pečením medovníčkov a vanilkových rožtekov, ktoré deti pripravovali spoločne s pani učiteľkami v MŠ. Vyrábali rôzne ozdoby na stromček či vyzdobovali priestory aby sa Mikulášovi u nás páčilo. Deti usilovne nacvičovali program, popri čom sa dozvedeli mnoho informácií o Vianociach a starých zvykoch a tradíciách. Hrali sa na pekárov a cukrárov a spoločne s vianočnými pesničkami pripravovali koláčiky. Deti od malička učíme, že dostávať darčeky je príjemné, ale ešte krajšie je niekoho obdarovať, potešiť. A deti naozaj potešili. A to v podobe programu. Mladšie deti z triedy lienok sa premenili na kuchárov a cukrárov z vianočnej pekárne a zatancovali ako miešajú, melú a pečú veterníky, štrúdle a perníky. Svojich najbližších obdarovali vlastnoručne napečenými medovníčkami. Staršie deti z triedy včielok tiež dokázali, že sú šikovné a Mikulášovi zaspievali, zatancovali ako škriatkovia z lesa, ktorí spoloč-

ne pripravujú dobroty na Vianoce. Samozrejme ponúkli aj hostie. Pre deti odmenou neboli len hračky

od Mikuláša a sladké balíčky, ale veľký potlesk a nejedna slička v oku. Na chvíľu sme sa tak zastavili

v čase plnom stresu a strávili príjemné popoludnie.

Uč. MŠ

Zimný zraz hry PLAMEŇ pre deti revúckeho okresu v Muráni

Dňa 14.12.2019 sa v tunajšej telocvični v dopoludňajších hodinách uskutočnila detská halová hasičská súťaž. Zúčastnili sa jej žiaci našej školy a súčasne žiaci z Jelšavy. Celé sobotňajšie dopoludnie vládla v te-

locvični súťaživá, no súčasne priateľská a pozitívna atmosféra. Prispeľ k nej všetci účastníci. Nechýbala ani povzbudzujúca atmosféra tvorená rodičmi, spolužiakmi, hasičmi a taktiež aj niekoľkými učiteľmi.

Súťažiaci boli rozdelení do päťčlených družstiev. Úlohou všetkých družstiev bolo v čo najkratšom čase splniť tri nasledujúce štafety, ktoré po celý čas koordinoval hasičský zbor.

Zimný zraz hry PLAMEŇ: 1. uzlová štafeta (5 uzlov) 2. veľká štafeta (5-dráh) 3. štafeta dvojíc. Žiakom sa podarilo úspešne splniť všetky disciplíny a umiestnenia jednotlivých tímov boli nasledovné:

Dievčatá 1. miesto (N. Ďurejová, L. Melicherová, G. Sklenáriková, E. Matajzová, K. Hrbáľová)

Chlapci B 2. miesto (B. Goldschmidt, M. Krštieň, M. Hlodák, T. Hajdúk, P. Vrbjarová)

Chlapci C 4. miesto (T. Muška, J. Melicher, M. Dulák, J. Muška)

Chlapci A 5. miesto (Alex Dulák, D. Dulák, Adrián Dulák, F. Oláh, N. Duláková)

Celkové výsledky:

dievčatá – Muráň 168,9 sek.

chlapci – Jelšava A 136,7 sek.,

Muráň B 149,8 sek., Jelšava B

177,0 sek., Muráň C 185,6 sek.,

Muráň A 189,7 sek.

Všetky deti dostali medaily a diplomy za umiestnenie a samozrejme sladkosti.

Za výborné umiestnenia žiakom gratulujeme a prajeme veľa ďalších úspechov.

Mgr. Slávka Sojáková

Svoj príspevok začnem úryvkami svojej básničky.

Slovo ďakujem len tri slabiky má, no veľkú úctu a pokoru ono v seba skrýva.

Je dobré, keď sú ľudia aj takí čo to slovo znajú, no nielen to, oni ho aj často užívajú.

Keď aj ty patriš k nim veru je to dobré, nehanbi sa zato, veď ďakovať je chválhodné.

Máš šťastie, že rodičia ti vďačnosť aj do vienka dali, poďakuj sa aj im, že ťa tak vychovali. A začo je treba ďakovať, verte mi že nie je toho málo, keď poďakovať by sa ver žiadalo.

Bohu poďakujeme za slnko, za ten náš krásny svet, bo v celom vesmíre snád' krajšieho niet.

Za všetko živé v ňom, čo obživu nám dáva, za slnko a teplo aj pramenitú vodu v krásach jaskýň pod zemou ukrytú.

Za vzduch čo dýchame, veď bez neho života nemáme.

Ja Bohu ďakujem aj za to, že som tu už dosť dlhé roky, že mi požehnáva životia môjho kroky. Nedá sa vymenovať všetko za čo je treba ďakovať, každý vie začo a komu to slovo povedať. Neodkladaj to na zajtra, povedz to ešte dnes, bo zajtra bude už neskoro, možno to nestihnesh. Nešetři týmto slovom, veď ono je tak krásne, tiež srdcia otvára a i to najtrvdšie možno že raz zmäkne.

A teraz mi dovoľte, aby som sa poďakoval ja. Aj ja v prvom rade ďakujem svojim rodičom za výchovu, svojim súrodencom, za život, ktorý sme spolu prežívali, svojim deťom a ich rodinám, za lásku a pomoc, ktorú mi dávajú, osobitne aj milovaným pravnúčatám, veď sú ako slniečko, čo hreje moje srdce.

A nakoniec prečo som sa rozhodol napísať tento príspevok do novín. V našej obci je veľa starých ľudí, ktorí potrebujú pomoc. Ja tiež patrí k nim, veľmi dobre mi padne, keď stretnem človeka s veľkým "Č", s ktorým sa porozprávam, alebo v niečom, čo potrebujem, mi pomôže. Dobré mi padne, keď mi prinesú obed zo školskej jedálne, zatiaľ mi to stačí. Vrucna vďaka za pomoc.

Pred pár dňami sme pochovali telo sestry. Deň pred smrťou som bol pri nej, a ona asi tušila, že už dlho nevydrží tu, tak s plačom ďakovala susedke Marienke Beňovej za nesmiernu pomoc, ktorú jej dlhú dobu preukazuje, i keď je aj sama veľmi chorá. Bez jej pomoci by bola stratená. Hlboko sa skláňam aj ja pred ňou a ďakujem jej takto verejne, na povzbudenie všetkých, o ktorých sa nevie, aby si navzájom pomáhali. Nielen Marienka, aj iní susedia jej vždy boli na pomoc, je to nádherný príklad susedskej spolupatričnosti. Nemohla poďakovať po smrti všetkým, čo ju prišli odprevadiť na poslednej ceste, speváčkam za spevy a modlitby a pánu farárovi za dôstojný smútočný obrad. Všetkým za ňu úprimne ďakujem.

Brat Juraj a celá rodina zosnulej.

Novoročná sms-ka

Na Nový rok sme všetci optimisti, dobrosrdeční, prajní, nekoneční s tými najkrajšími želaniami jednotlivcom i celým rodinám, aby sme boli zdraví, šťastní, úspešní, v pohode po celý rok...aby sme neprišli o prácu, aby sa nás netýkala „podpásová sms-ka“: „A už vybavené všetko, aj výstupná kontrola, aj vypratane skrinky, viacerých prepustili, krízu majú, aj sa rozlúčili, mrzelo ich...“

Nech sa nám teda všetkým darí! Nech sú k nám prajní aj tí hore! Aj dnes stále platí: „Komu Pánboh, tomu všetci svätí!“

"Mirec a RS"

Kráčaš so mnou

1.) Keď kráčaš so mnou
lúkami, ktovie kam.

Už sa zvečerieva a ty ma ukladáš
do krásnej prírody
kvetov a hviezd „Muráňa“.

2.) Tam v tráve je
biely džbán – je s vodou.
Príkladáš mi k ústam,
cítim tvoju vôňu rúk.

3.) Tá krásna zelená voňavá lúka
a tichý dážď,
ktorý prišiel tak nečakane,
ma do spánku ukladá.
Nevrátim sa s tebou už späť.
Odíď sám, kráčaj sám.

4.) Keď ti niekedy
bude smutno, spomeň si na mňa.
Na naše priateľstvo.
Lúčim sa s tebou,
dávam ti posledné zbohom ja.

5.) Na cestách sa nikdy nevzdávaj.
Počuješ ten šum stromov?
Je to boží hlas, bude pri
tebe, nikdy nebudeš sám.

6.) Nech svet vôkol
teba rozkvitá krásou
a stane sa kúskom
najkrajšieho raja.
Modlitbu si tiško šepkaj.
Modlitba je ten
najväčší dar pre človeka.

Ďakujem za prečítanie.
Hegerová

Máte pre nás tip na reportáž, námet na článok? Neváhajte a dajte nám vedieť! Osobne, písomne, alebo emailom: obec@muran.sk. Uzavierka pre prispievateľov do novín č. 2/2020 je 20. februára 2020. Tešíme sa na spoluprácu.

Neprešlo jazykovou úpravou

Spomienka

V tomto období si pripomíname našich drahých rodičov a starých rodičov

**p. Františka Krstieňa
a p. Annu Krstieňovú**

Je to už 20 rokov, čo nás opustil náš otecko a 10 rokov, čo nás opustila naša mamička. S úctou a láskou na Vás spomínáme a všetci, ktorí ste ich poznali, venujte im s nami tichú spomienku.

Deti s rodinami a vnúčatá

FOTO: Manželia Krstieňovci a ich deti Dušan, Marian a Evička (r. 1959)

